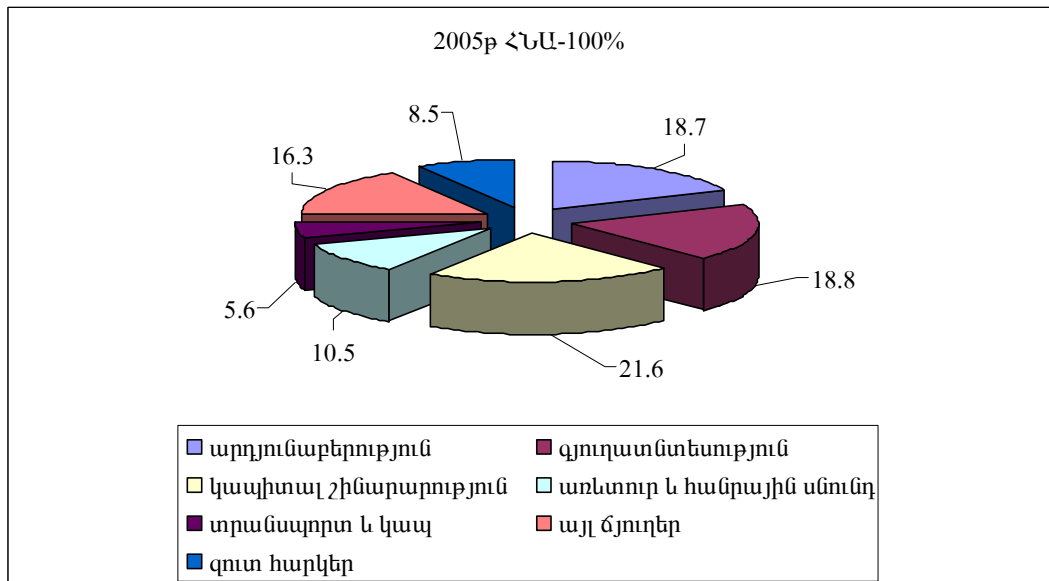
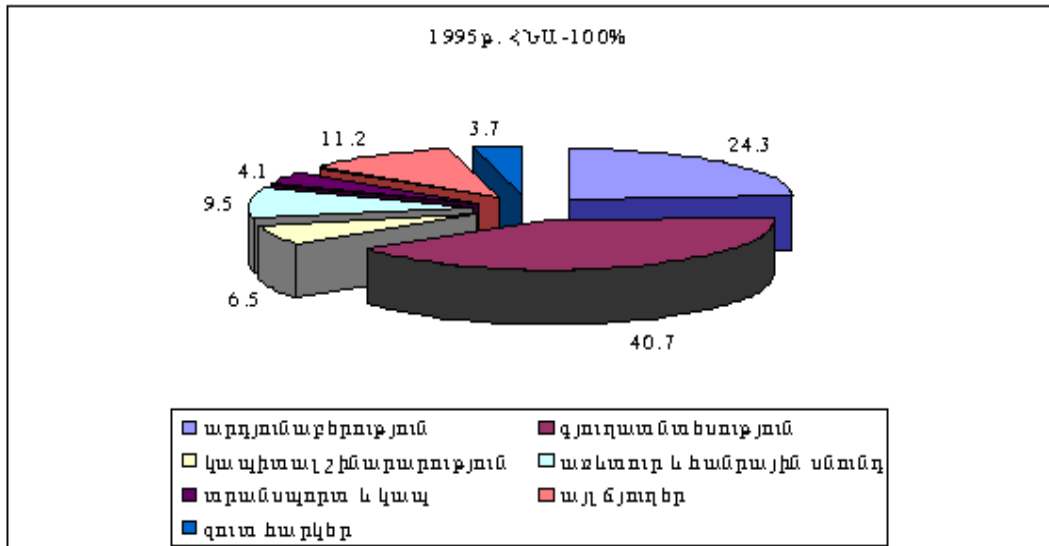

**Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության իրական հատված.
Չարգացման միտումները**

ՀՆԱ-ի աճը հանրապետությունում պայմանավորված է հիմնականում տնտեսության բազային ճյուղերի աճով: 2005թ. տնտեսության 5 բազային ճյուղերի հաշվին ապահովվել է ավելացված արժեքի արտադրության 113.9% աճ:

Ստորեւ բերված է ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ բազային ճյուղերի՝ 1995 եւ 2005թ.թ. համար: Ինչպես երեւում է գրաֆիկներից, տնտեսության որոշ ճյուղերի մասնաբաժինները ՀՆԱ-ում նվազել է, սակայն այն հիմնականում պայմանավորված չէ այդ ճյուղերի ֆիզիկական ծավալների կրճատմամբ:

ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ տնտեսության բազային ճյուղերի

Արդյունաբերություն

Հայաստանի Հանրապետությունը բազմաճյուղ արդյունաբերական ներուժ ունեցող երկիր է: Այս ճյուղը կազմում է ՀՆԱ-ի ավելի քան 18%-ը եւ ընդգրկում է զբաղվածների ընդհանուր թվաքանակի 15%-ից ավելին:

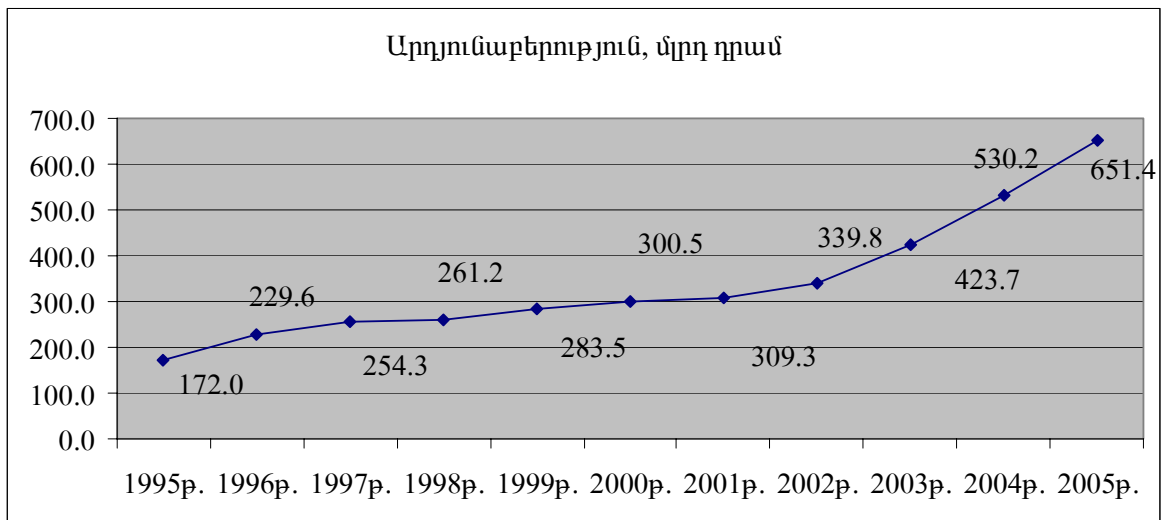
2005 թվականին հանրապետությունում ընթացիկ գներով թողարկվել է՝ 651.4 մլրդ դրամի արդյունաբերական արտադրանք: 2004թ. նկատմամբ արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի ինդեքսը կազմել է՝ 107.5%: Ինչպես երեւում էր վերը պատկերված գրաֆիկներում ՀՆԱ-ում արդյունաբերության մասնաբաժինը նվազել է: Սակայն հարկ է նշել, որ այդ անկումը պայմանավորված չէ արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալների կրճատման հետ:

Աճի մեծ տեմպեր ապահովող արդյունաբերության ճյուղերն են՝ հանքարդյունաբերությունը, թեթև արդյունաբերությունը, սննդի արդյունաբերությունը, աղամանդագործական և ոսկեգործական արտադրությունները, մետաղագործական արդյունաբերությունը:

Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալի դինամիկան

		1996թ	1997թ	1998թ	1999թ	2000թ	2001թ	2002թ	2003թ	2004թ	2005թ
1	Արդյունաբերական արտադրանքի աճի տեմպերը՝ նախորդ տարվա նկատմամբ, %	133.5	110.8	102.7	108.5	103.0	105.1	114.2	114.9	102.1	107.5
2	Արդյունաբերական արտադրանքի աճի տեմպերը (առանց էներգետիկայի), %	124.0	104.0	100.1	111.0	108.8	104.4	124.2	118.2	100.8	107.0

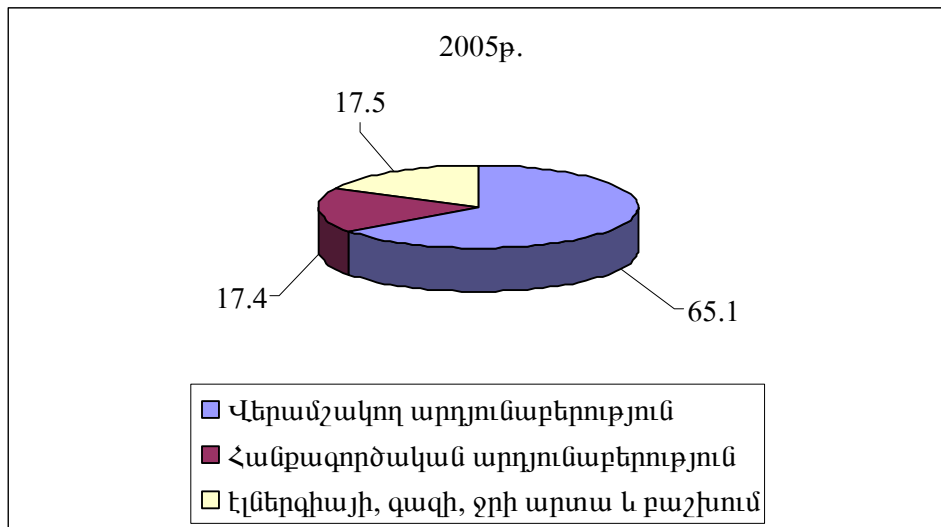
Արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի աճի դինամիկան

1995-2005թթ. արդյունաբերական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի դինամիկան ունեցել է աճի միտում:

Արդյունաբերական արտադրանքն, ըստ արտադրության հատվածների, 2005 թվականին ունեցել է հետևյալ տեսքը՝

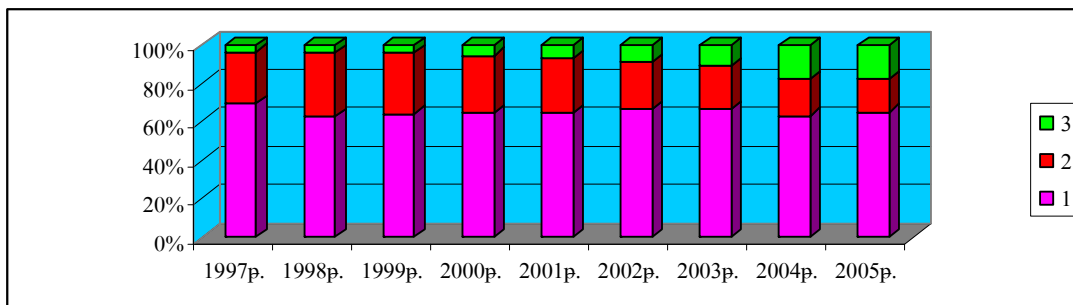
Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքն ըստ արտադրության հատվածների (%-ներով)

Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքն ըստ արտադրության հատվածների

		1997թ	1998թ	1999թ	2000թ	2001թ	2002թ	2003թ	2004թ	2005թ
	Ամբողջ արդյունաբերությունը, %	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1	Վերամշակող արդյունաբերություն, %	69.6	62.6	64.1	64.5	64.8	66.7	66.8	63.1	65.1
2	Էլեկտրաէներգիա, գազ և ջրամատակարարում, %	26.9	33.5	32.0	30.2	28.6	24.4	22.2	19.1	17.5
3	Հանքագործական արդյունաբերություն, %	3.5	3.9	3.9	5.3	6.6	8.9	11.0	17.8	17.4

Արդյունաբերական արտադրանքի կառուցվածքի դինամիկան

Ընդ որում վերամշակող արդյունաբերության մեջ սննդի արդյունաբերության մասնաբաժինը կազմում է մոտ 50%:

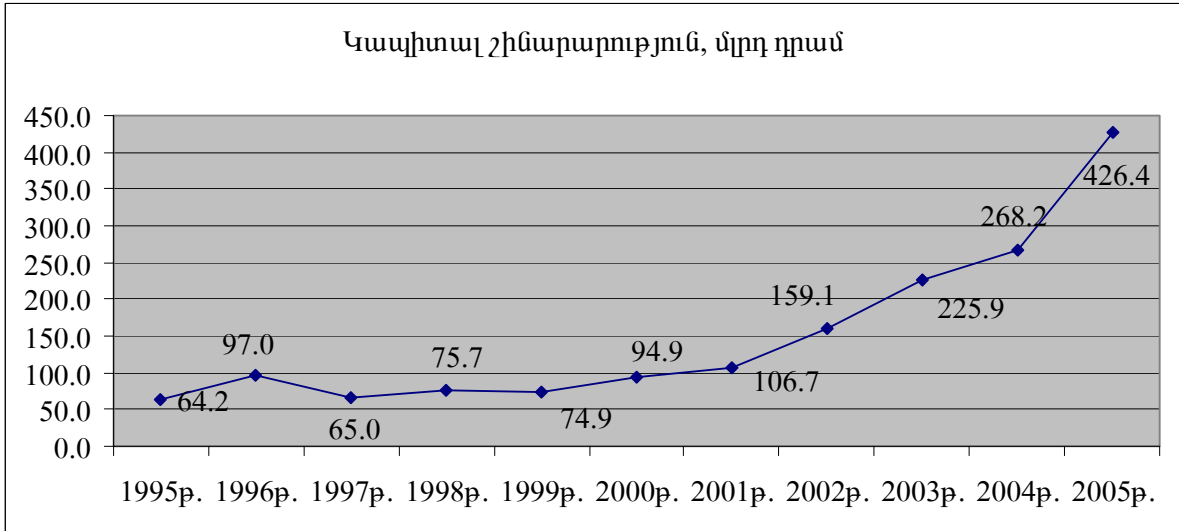
Շինարարություն

2005թ. ընթացքում պետական բյուջեի, սեփականաշնորհումից ստացված, մարդասիրական օգնությունների, կազմակերպությունների և բնակչության միջոցների հաշվին շահագործման է հանձնվել 343078 քառ.մ. ընդհանուր մակերեսով՝ 1229 բնակելի շենք:

Իրականացված կապիտալ շինարարության ծավալը 2005թ. կազմել է՝ 426.4 մլրդ. դրամ, կամ նախորդ տարվա համեմատ աճել է՝ 17.2%-ով:

Հարկ է նշել, որ ՀՆԱ-ում կապիտալ շինարարության մասնաբաժինը 1995թ-ի 6.5%-ից 2005թ դարձել է՝ 21.6%:

Կապիտալ շինարարության ֆիզիկական ծավալի աճի դինամիկան

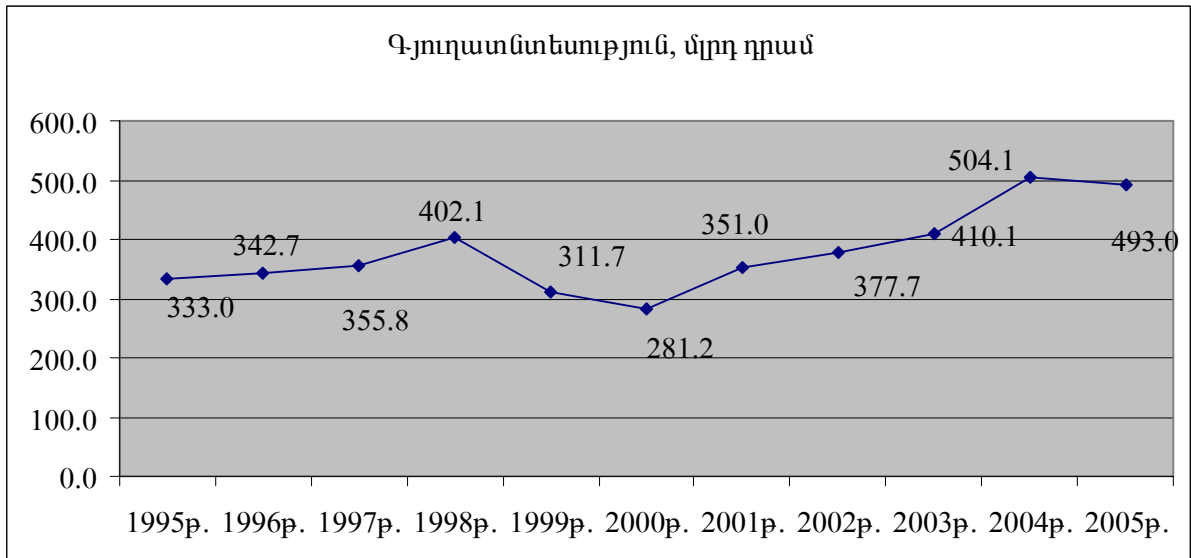
Գյուղատնտեսություն

Գյուղատնտեսության մասնաբաժինը ՀՆԱ-ում 1995թ.-ի համեմատ նվազել է:

Այն տեղի է ունեցել նաեւ 1999 եւ 2000թ.թ.-ի ոչ բարենպաստ եղանակային պայմանների արդյունքում արտադրության ծավալի կրճատման հաշվին: Սակայն 2001թ.-ից նկատվում է ֆիզիկական ծավալի աճ:

Այս ճյուղի վրա իր դրական ազդեցությունն ունեցավ վերամշակող արդյունաբերության զարգացումը:

Գյուղատնտեսական արտադրանքի ֆիզիկական ծավալի աճի դինամիկան

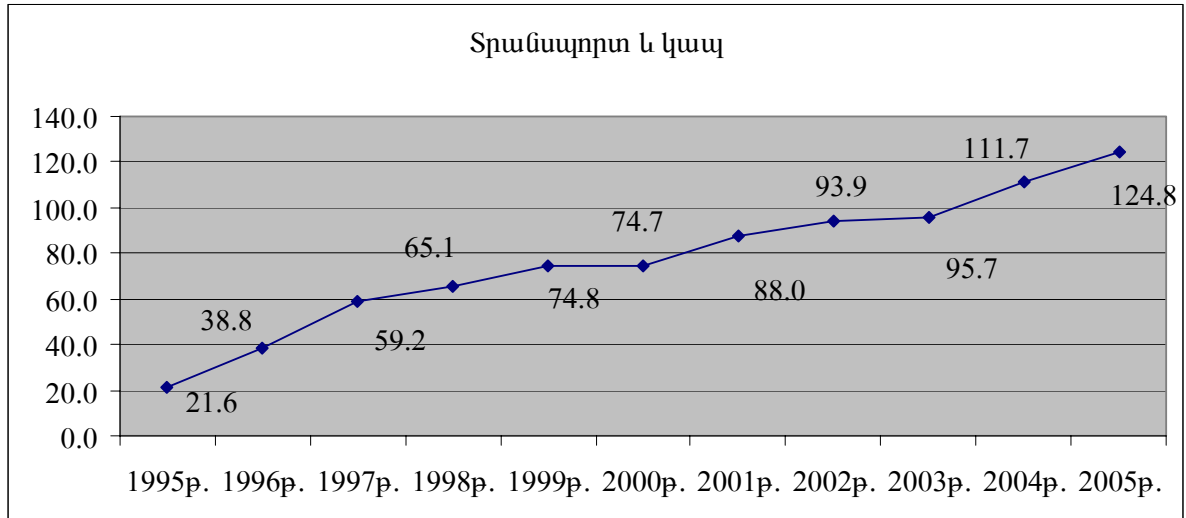

Գրաֆիկում պատկերված 2005թ. գյուղատնտեսական արտադրանքի դրամական արտահայտությամբ ցածր ցուցանիշը պայմանավորված է գյուղատնտեսական արտադրանքի գների նվազման հետ, 2005թ.-ի ֆիզիկական ծավալի աճի տեմպը, նախորդ տարվա համեմատ կազմել է՝ 111.2%:

Տրանսպորտ եւ կապ

Այս ճյուղում նույնպես նկատվում է աճ: Բացի այն, որ աճել է ֆիզիկական ծավալը, ավելացել է նաեւ ՅՆԱ-ում այս ճյուղի մասնաբաժինը:

Տրանսպորտի եւ կապի բնագավառի ծավալի աճի դինամիկան

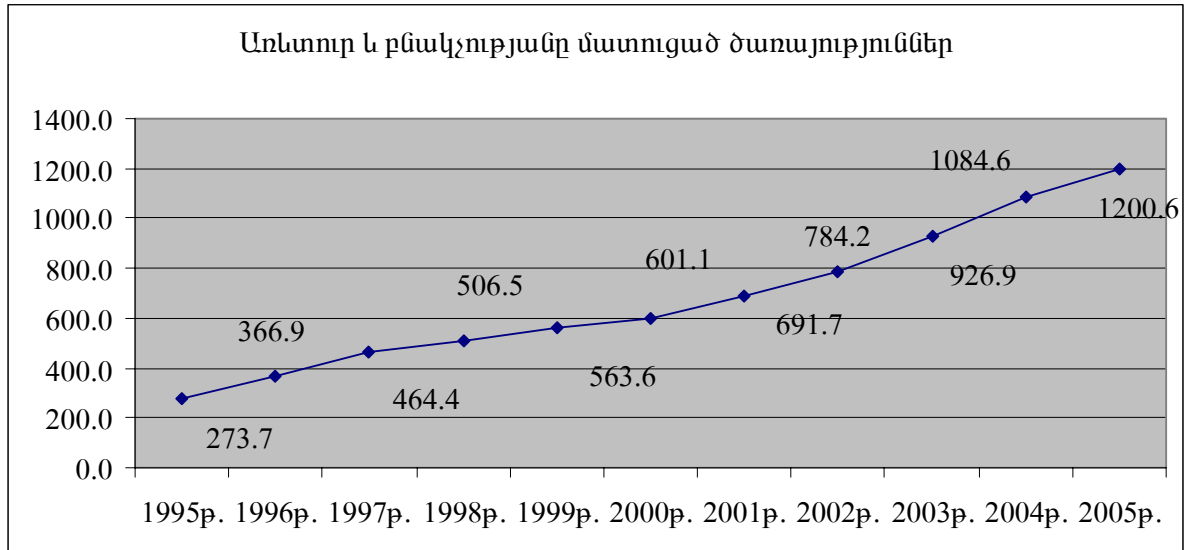
Առեւտուր

Վերջին տարիներին սպառողական շուկան բնութագրվել է կայուն աճի միտումով: Տարեց տարի ճյուղում արձանագրվել է ծավալների աճ եւ 2005թ. այն կազմել է՝ 1200.6 մլրդ. դրամ: Մանրածախ ապրանքաշրջանառության եւ բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ծավալի աճի առավել բարձր տեմպեր են գրանցվել սկսած 1995 թվականից:

Հայաստանի Հանրապետության սպառողական շուկան (մանրածախ ապրանքաշրջանառության եւ բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ծավալը)*

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1	Մանրածախ ապրանքաշրջանառության եւ բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ծավալը (մլրդ դրամ)	273.7	366.9	464.4	506.6	563.1	601.1	691.9	784.2	926.9	1084.6	1200.6
	Աճի տեմպը, %	100.0	134.0	126.6	109.1	111.2	106.7	115.1	113.3	113.6	109.4	110.0
այդ թվում												
2	Մանրածախ ապրանքաշրջանառության ծավալը, մլրդ. դրամ	220.0	279.7	322.8	364.3	393.8	422.3	504.3	560.0	710.2	849.5	886.2
	Աճի տեմպը, %	100.0	127.1	115.4	106.1	108.2	107.2	119.4	115.6	114.5	110.5	109.3
3	Բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ծավալը, մլրդ դրամ	53.7	87.2	141.5	142.3	169.3	178.8	187.6	190.0	216.7	235.0	314.4
	Աճի տեմպը, %	100.0	162.4	162.4	108.7	119.3	105.4	104.9	109.7	108.9	113.8	116.7

Առեւտրի ֆիզիկական ծավալի աճի դինամիկան

Այս ճյուղի վրա իր դրական ազդեցությունն է ունեցել զբոսաշրջիկության զարգացման ուղղված քաղաքականությունը:

Ընդհանուր առմամբ կարելի է ասել, որ երկրում բազային ճյուղերի զարգացման միտումները դրական են:

** Առևտուրի ցուցանիշները ներառում է մանրածախ ապրանքաշրջանառության և բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ցուցանիշների գումարը:*